

Birleşiniz Bütün Dünyanın Mazlum ve Fakir Halkları

YENİ DÜNYA

No: 17 (Mayıs 13) (Salı) 1919'uncu Yıl

Asırlardan beri zulüm altında ezilmiş olan Tatar işçi ve köylüsü ! Bu günler hürriyetini, hakkını, hâkimiyetini verecek bayram günleri. Kırım köylü hükûmetinin temelini kuracak <sup>sov</sup> sayetlere saylav günleri ! Bu saylavlarda kolunun gücünü, alnının terini hak edecek, işlediğin işe, yeryüzüne çıkardığın mala sahip olacaksın, gözünü aç, dikkat et ! Kendi gücünle kurduğun işçi ve köylü şûrâsına seni ezen kara kuvvetler girmesin, senin hâkimiyet tahtına senin düşmanın olan burjoylar binip oturmasın. İşçi ve köylünün andını, iradesini tutacak yine işçi ve köylüdür.

Yaşasın Kırım İşçi ve Köylü Sayetleri

Münderecat:

- 1) Anadolu ve İstanbul. Suphi
- 2) İntihap meseleleri
- 3) Yalta'da Türk Komünistleri hayatından
- 4) Türkiye'nin taksimi
- 5) Komünist Enternasyonalinin Beyannamesi  
(mâba'd)
- 6) Türkiye'de olup biten işler.
- 7) Komünist arkadaşlara kısaca talimat
- 8) Dahilî haberler
- 9) Son haberler



-2-

## ANADOLU ve İSTANBUL.

Sulh Konferansı onlar veya dörtlerden mürekkep olsun insanlık âleminin kader ve tâlii, dünyanın zenginliklerine sahip olmak davasında bulunan canavar kapitalistler (sermayedarlar) elinde bulundukça yeryüzünde sulh ve salâh temini mümkün olmaz.

Türkiye ve İstanbul hakkında eski Avrupa emperyalizmi ile yeni Amerika demokratiyasının siyasî muâdelelerini tekkik etssek yine aynı neticeye varırız.

1916 senesi baharında daha Avrupa Harbinin bütün şiddetiyle, dünya işçi ve köylülerinin kanını nehirler gibi akıttığı zamanlarda Rusya çarlığıyla, Fransız, İngiliz emperyalizminin, Türkiye'nin taksimi etrafında kurdukları plân, imzaladıkları muahede bugünkü gazetemizde basılı.

Aradan <sup>iki</sup> ~~güç~~ sene daha geçtikten ve daha birçok milyonlarca fukara kanı akıtıldıktan sonra bugün, başta Amerika demokratiyası bulunmak şartıyla Şarkta ve Türkiye'de tatbik olunmak istenilen siyasette ne fark görüyoruz ?.

İstanbul gazeteleri, ve Türk İttihad veya İtilâf Fırkalarına mensup sahtekâr yazıcılar halkı aldatmak için ne derlerse desinler, Müttefik ve Mü'telif devletler diplomasiyası Türkiye'nin fukara işçi ve köylü halklarını aldatmak için ne desirse ve ne politika yürütürse yürütsünler, neticede herkese ve bütün dünyaya malûm bir şey var ki, o da:

Anadolu toprakları şimdi de, tıpkı 1916'da düşünöldüğü gibi pay edilmek, Anadolu işçi ve köylüsü beynelmilel kapitale hizmet ve itaat edecek birer sürü hayvan veya esir haline getirilmek isteniliyor.

Evvelce Erzurum, Van, Bitlis, Sivas, Trabzon vilâyetleri Rusya çarlığına veriliyor diye şimdi Ermenilere değil, fakat Ermenistan'a hürriyet bayrağı altında Amerika zenginlerine birer çiftlik olarak bağışlanıyor. Suriye, Adana, Harput, Bağdat, Hicaz, Yemen vilâyet ve eyaletleri eski muahededeki esaslarda ve fakat bazı tadilât ile yine İngiliz ve Fransız ve İtalyanlar arasında bölünüyor. Bundan başka daha da yeni bir şey: İzmir kıyıları ve bütün Adalar Denizi ise Yunanlılara bahş olunuyor.

İstanbul'a gelince, bu güzel ve müstesna memleket bir taraftan güyâ Türklerin elinde beynelmilel bir memleket haline getiriliyor. Diğer taraftan ise Rusya içtimâf inkilâbını ortadan



-3-

kaldırmaya çalışan Çarlık taraftarı <sup>Kol</sup> kalıçak ve Denikinlere murassa bir hediye olarak vâd ediyor...

İki sene evvel veya iki sene sonra, Rus - İngiliz - Fransız veya Alman-İtalyan-Avusturya emperyalistlerinin veyahut da bir yeni Amerika demokrasiyasının zayıf ve mazlum halklar ve umumiyetle dünya işçi ve rençberleri için takip edecekleri siyasetin bu zavallı insanların derisini yüzmekten başka bir şey olmadığı işte şu misal ile de apaçık anlaşılıyor. Kapitalin hâkim olduğu topraklarda insanlık yer tutmuyor.

İngiliz ve Amerikan kapitalistleri Alman ve Türk emperyalistleri gibi Garp ve Şark memleketlerini küçük kıta ve milletlere bölerek ve fakat bu milletler arasında sönmez düşmanlıklar da icad ederken sermayelerine revaç, metâlarına mahrec arıyorlar ve âdem oğulları arasında yaktıkları zulüm ve fesat ocakları üstünde kendi taht ve taçlarını korumak istiyorlar. Biz Türk Komünistleri ise Anadolu'yu ve İstanbul'u aralarında hangi canavarlar paylaşmak isterse istesinler, bütün dünyanın zulüm altında ezilmiş işçi ve fakir köylüsünü birliğe ve kardeşliğe davet ediyoruz.

Bütün dünya işçi ve fakir köylülerinin birleşip bu zulüm ve zılm âlemini yıkarak kendinde güçlerine sahip ve kapitale hâkim oldukları mesut devirdedir ki, Anadolu ve İstanbul gibi bütün mahkûm memleketler ve bütün milletler ebedî hürriyete nâil olacaklardır.

Mustafa Suphi

#### YALTA TÜRK KOMÜNİSTLERİ HAYATINDAN :

25 April 1919 senesi cuma günü Yalta'da bulunan Türklerin Sabri Nazif Yoldaşın taht-ı riyasetinde umumî bir toplantıları olup ikiyüzoniki yoldaştan ibaret bu içtimâda şu mühim kararlar verilmiştir:

- 1) Sekiz aydan beri Yalta'da mânen mevcut Türk Bolşevik Komünist Fırkasını bugünden itibaren canlandırılarak ilelebed yaşatmak için kanımızın son katresine kadar çalışacağız.
- 2) Heyet-i idare şimdilik yedi kişiden ibaret olup içlerinden biri reis, biri reis



yoldaşı, biri kâtip, biri hazinedar saylanacak ve kalan üçü de âzâ olarak kalacaktır. İkinci toplantıda heyet-i idare yeniden intihap olunduğu ile kâtip taşradan alınarak rey vermek hakkına mâlik olmayacaktır.

3) Muvakkat heyet-i idare ikinci intihaba kadar fahrîyen hizmet edecektir.

Bu içtimâda verilen karar mücibi; intihap olunan yoldaşlar müzakeratta bulunmak için Merkezî Türk Komünistleri Şubesine gelerek lâzım gelen talimatı alıp gitmişlerdir.

TÜRKİYE'NİN TAKSİMİ

Sabık Hariciye Nazırı Hazâin-i Evraktan toplanıp da Halk Komisarları tarafından neşr edilen Gizli Muâhedeler Mecmuasının ikinci numaralı nüshasında 29'uncu bâbındaki Türkiye'yi taksim muâhedesini aynen Pürke naklediyoruz: tercüme ve

1916 senesi baharında Müttefik Büyük Britanya, Fransa ve Rusya hükümetlerinin Londra ve Petrograd'da cereyan eden müzakereleri neticesinde Türkiye Asyasının kendi nüfuz ve mntakalarına taksimi ve orada toprak zaptı meselesiyle Arabistan kıtasında müstakil bir Arap Hükümeti, yan ki Arap hükümetleri intihabını meydana getirmek meselesinde itilâf hasıl olmuştur.

Bu itilâf heyet-i umumiyesi ile şu şekildedir:

Rusya şu daire ve havalileri alıyor; Erzurum, Trabzon, Van ve Bitlisi aldığı gibi Muş - Silirt - İbn Ömer - İmâdiye hattı ve İran hududu boyunca Cenubî Kürdistana da sahip oluyor. Rusların Karadeniz sahili üzerinde ele geçirdikleri yerlerin nokta-i intihâiyyesi ileride tayin olunacağı vechi üzerine Trabzon'un garbında tamam olur.

Fransa ise Suriye'nin deniz sevâhilini, Adana vilâyetini ve Cenuben müstakil Rus hudutlarına kadar aynı kalıp Mardin hattıyla Şimalen Aladağ - Aksaray - Akdağ - Yıldızdağ - Zaca - Harput hattıyla mahdut havaliiyi alır.

Büyük Britanya Hükümeti Bağdat ile birlikte Mezopotamya (El-Cezire)'nin Cenup kısmını alır ve Suriye'de ise Hayfa ve Akkâ iskelelerini elde eder.

Fransa ve İngiltere hükümetleri arasındaki itilâf mucibince Fransız ve İngilizlere isabet eden yerler arasındaki mntika Arap hükümetleri ittihadıyası yani müstakil Arabistan

[Cizre]



-5-

[İskenderun]

devletini teşkil edip aynı zamanda nüfuz mintikalarına taksim edilir.

İskenderiye serbest liman ilân olunur.

Müttefik hükümetlerin dinî menfaatleri nazar-ı itibara alınarak, Filistin, mukaddes yerleriyle Türkiye'den ayrılıp Rusya, Fransa ve İngiltere arasında vâki olan itilâf mucibince serbest bir usul-ü idareye tâbî tutulur.

Kaide: Umumî <sup>mucibi</sup> ~~müvccedi~~ akd-i muahede eden devletler, yeni aldıkları yerlerde yekdiğerlerinin muharebeden evvelki imtiyazat ve hukukunu mütekabilen tanımaya mecburdurlar.

Bu hükümetler Osmanlı Devletinin zapt ettikleri yerlere isabet eden borçlarını kendi üzerlerine almaya razı oluyarlar.

Metne mutabıktır: (İmza)

KOMÜNİST YOLDAŞLARA !

KISACA TALİMAT.

Kızıl Ordularımızın kahraman kuvvetleriyle müstebit çar ve general hükümetleri yıkılıp def' edildikten sonra biz Komünist Bolşeviklerin üstümüze düşen iki mühim borç vardır:

Biri içtimâf inkılâp hakkındaki (ve) fikr-i itikadımızı fukara işçi ve köylüye anlatmak, diğeri ise fikir ve itikadımıza göre hemen kurulması lâzım gelen Şûrâlar Hükümetinin kendi alnının teriyle geçen hakiki işçi ve köylü menfaatini düşünen adamlar eline geçmesine çalışmak.

Bunlardan birincisi, (Komünist) Fırkasının şubelerini memleketin her tarafında ve işçi ve fukara köylü hayatının en karanlık köşelerinde açmakla elde edilmiş olur.

İkincisine gelince, bu da bütün dünyanın mazlum işçi ve köylülerini birleştirerek kanlı katil Avrupa kapitalizmini yıkmak isteyen komünist yoldaşların doğrudan doğruya işçi ve köylü halkın içine girip çalışmaları ve işçi, köylü vekiller şûrâlarının kuruluşu işlerini idare etmeleri ile mümkün olur.



-6-

I

## KOMÜNİST PARTİSİ İÇİNDE

Komünist Partisi bütün dünya işçi ve fukara köylü hâdimlerini birleştiren beynelmilel bir müessesedir. Partiye gireceklerin programı iyice bilmeleri, hakikaten azimkâr bir inkılâpçı olmaları lâzım. Bu sebeptendir ki şimdi Komünist Fırkasına girebilecekler:

- 1) Şûrâlar Hükûmeti kurulmadan evvel gizli veya açık olarak bu yolda çalışan ve iki eski Komünist tarafından tavsiye<sup>ten</sup> takdim olunanlar.
- 2) Muayyen bir müddet içinde komünizme taraftarlıkları anlaşılıp yine eski komünistler tarafından tavsiye ve takdim olunanlar.

Böylece Komünist Partisinin türlü şehir, kasabalar ve köylerdeki teşkilâtı, "asıl Komünistler" ve "komünizm taraftarları" olmak üzere iki kısımdan ibaret olarak meydana gelir. Taraftarlar ancak muayyen müddet terbiye ve tecrübe olduktan sonra "asıl Komünist" diye tanınırlar.

(Soçusvuyuşçih)

11

## İŞÇİ VE KÖYLÜ ARASINDA

Türlü işlerde gündelik veya aylıkla çalışan ve kendi alnının teriyle geçinen amele, hizmetçi, sanatkâr, muallim, yazıcı... gibi zahmetkeşlerin arasında en mühim iş; bu türlü işçilerin esnaf cemiyeti (Prof. Soçoz) meydana getirip, sonra bu cemiyetler ittihadlarını (soyuz soyuzov) kurmaktır. Bunun gibi tezgâh ve fabrika komiteleri hususi talimatnamesi boyunca teşkil olunabilir. Bu işlerde dikkat olunacak nokta; kâr niyetiyle gündelikçi veya aylıkçı kullanıp başkasının sırtından geçinenlerin bu cemiyet ve ittihadlara sokulmaması.

Köylüler arasında ise kendi kolunun kuvvetiyle geçinen fukara veya orta halli rençber ve köylü cemiyeti vücuda getirmek birinci işi teşkil eder.

Bu işçi - esnaf cemiyetleri ittihadları ile köy cemiyet ve diğer tezgâh ve fabrika komitelerinden memleket işçi ve köylü vekilleri şûrası doğacaktır.



7

Köylü cemiyetlerinden köy şûrâları ve köy şûrâları vekillerinden nahiye şûrâları ve ~~nahiye şûrâları ve~~ nahiye şûrâları vekilleriyle işçi vekillerinden kaza veya kasaba şûrâları vücuda gelir.

Ve böylece teşkilât vilâyet ve eyalet şûrâlarına kadar varır.

Gazetemizde basılmış olan Rusya Şûrâlar Kanunu Esasîsi ile basılmak üzere olan parti programı ve nizamnamesi bu işlere esas olacaktır.

#### DAHİLİ HABERLER.

#### AKMESCİT ŞÛRÂLARINA SAYLAV

19 Mayıs tarihinde Akmescit Müslüman amele ve esnaf ittifakının davet ettiği umumî içtimâda Akmescit işçi ve köylü şûrâlarına vekiller intihap olunmuştur.

Bu vekillerin ismini derc ediyoruz:

- 1- Mustafa Suphi
- 2- Süleyman İdrisof
- 3- Jikensi Siman
- 5- Ali Bodaninski
- 6- Selim Muhammedof
- 7- Cafer Beşevli
- 8- Seyyid Kasım Abdullayef
- 9- Hamit Abdürreff
- 10- Seyyid Ahmet Abdullayef
- 11- Yahya Bayraşevski
- 12- Halim Süleymanof
- 13- Hayri Eminof
- 14- Ömer İbrahimof
- 15- Hafız Mahmut Gazin



-8-

16- Süleyman Kadıkof

Bundan başka Beynelmîlel Şark taburundaki asker yoldaşlara bu şûrâlara İsmail Mahmudof ve İbrahim Ahmet yoldaşları saylamışlardır.

SOVET MÜESSESELERİ ve TEŞKİLÂTINDA HİZMET

EDEN MEMURLARIN HİZMET ÜCRETLERİ.

Hizmet Komisarlığı tarafından sovet müesseseleri ve teşkilâtında hizmet eden memurların hizmet ücretlerine dair bir tarife tertip edilmektedir. Ücret ve maaş tayini için her bir müessese ve dairede hizmet eden memurlar evvelâ gruplara ve sonra sınıflara taksim edilmektedir. Memurları böylece gruplara ve sınıflara taksim için memurunin miktarı 15'ten eksik olmayan daire ve müesseselerde birer takdir komisyonu teşkil edilecektir. Bu komisyonlar memurunin sınıf ve gruplarını ve hizmet ücretini takdir ederken Hizmet Komisarlığının emir ve talimatnameleriyle hareket edeceklerdir. Bütün sovet devâir müessesatında gündelik hizmet 6 saattir. Memurlar şu aşağıda görülen tarzda gruplara ve sınıflara taksim edilmektedir:

BİRİNCİ GRUP BİRİNCİ SINIF MEMURLAR:

- 1- Heyet-i riyaset, İcra komitesi ve inkılâp komitesi âzâları.
- 2- Mahallî sovet teşkilâtı ve müesseselerindeki heyet-i müdire âzâları, büyük müesseseler ve komisarlıklar müdürleri, kontrol şubesi müdürleri, iktisadiyat şubesi müdürleri, umûr-u sıhhiyyeye müteallik sair şubeler müdürleri, <sup>mühâssis agronomlar,</sup> orman mühâssisleri, hukuk müşavirleri, hâkimler, müstantikler, <sup>başka</sup> kontrolörler, muhasebeciler, mühim ve mürekkep hesap işleri müdürleri, baş kâtipler, kitabet dairesi müdürleri.

BİRİNCİ GRUP İKİNCİ SINIF:

İkinci dereceden olan şubeler müdürleri, istatistikçiler, birinci şübeye mensup istatistikçilerin muavinleri, baş kontrolör muavinleri, ikinci derecede olan şubeler muhasebe-



- 9 -

cileri, teşkilât ve talimat memurları, komisarlıklar ve heyet-i müdire baş kâtipleri, memur<sup>A</sup>ının miktarı 40<sup>7</sup>tan eksik olmayan daireler müdürleri, ecnebi istihbaratta hizmet eden muhabirler.

#### BİRİNCİ GRUP ÜÇÜNCÜ SINIF

Birinci sınıfa mensup hukuk müşavirlerinin, konsültacıların ve istatistik müdürleri-  
nin muavinleri, arazi mühendisleri, birinci sınıf müfettişler, muhasebeci muavinleri, mesa-  
il-i mahsusaya ait talimatçılar, heyet-i müdire baş kâtipleri, veznedarlar, işgüzarlar, ...

#### İKİNCİ GRUP BİRİNCİ SINIF:

Birinci grubun ikinci ve üçüncü sınıflarında beyan olunan, fakat daha küçük müesse-  
selerde nezdindeki memuriyetlerde hizmet eden memurlar.

#### İKİNCİ GRUP İKİNCİ SINIF:

İkinci grubun birinci sınıfına mensup, fakat daha küçük müesseselerde çalışanlar. Bun-  
lar meyanına şunlar da dahildir: İkinci dereceden muhasebeciler, yazı makinecileri, ecnebi  
lisanları bilenler, küçük işler memur-u mahsusları, evrak muhafızları.

#### İKİNCİ GRUP ÜÇÜNCÜ SINIF:

Garaj müdürleri ve bu yol müesseselerinde nakliyat işleri, yatakhane müdürleri, üçüncü  
dereceden istatistikçiler, üçüncü dereceden kontrolörler, pratik talimatçılar, kâtip muavin-  
leri, muhabirler (kendi başına değil; maiyetinde bulunanlar), muhasebat kurslarını görmeyen  
pratik veznedarlar, ikinci dereceye mensup işgüzarlar, stenografi ile çalışan yazı makinist-  
leri, kitap muhafızları, evrak muhafızları.

in muavinleri,  
üçüncü dereceden işgüzarlar



- 10 -

## ÜÇÜNCÜ GRUP BİRİNCİ SINIF:

İkinci grubun üçüncü sınıfında ta'dâ<sup>t</sup> olunan, fakat daha küçük ve daha az mesuliyetli müesseselerde hizmet eden memurlar.

## ÜÇÜNCÜ GRUP İKİNCİ SINIF:

Hesap memurları, yazı makinistleri (tecrübeli olan) kantora kuyûdat (registatör) memurları, kantora hesap memurları.

## ÜÇÜNCÜ GRUP ÜÇÜNCÜ SINIF:

Yazı makinistleri (daha az tecrübeli) <sup>mev</sup>marûde ve mevsulâ defterlerini tutan kantora memurları, daire bakıcıları.

## DÖRDÜNCÜ GRUP BİRİNCİ SINIF:

Yazı makinistleri (yeni işe başlayanlar), kantora müstensihleri, daire bakıcıları, postacılar, mektupçular.

## DÖRDÜNCÜ GRUP İKİNCİ SINIF:

Abdesthane ve saire bakıcıları, mektupçular, postacılar, tapucular, elbise muhafızları.

## DÖRDÜNCÜ GRUP ÜÇÜNCÜ SINIF:

Yeni başlayan küçük kantora memurları, küçük mektupçular, postacılar, bakıcıların muavinleri bakıcıların kendilerinden bir sınıf daha aşağı maaş alırlar.



ŞEHR-İ AKMESCİT İÇİN MUVAKKAT TARİFE

Sınıflar	1'inci grup	2'inci grup	3'üncü grup	4'üncü grup
Birinci sınıf	1300	1050	850	700
İkinci sınıf	1200	1050	800	650
Üçüncü sınıf	1100	900	700	600

KOMÜNİST ENTERNASYONALİNİN UMUM CİHAN İŞÇİ HALKINA BEYANNAMESİ

(mâbâ'd)

Eski fırkalar ve eski meslek ve esnaf teşkilâtı bilhassa kendi başlarında bulunan idare adamlarının yeni devrin hazırlığı meseleleri[ni] halletmek şöyle dursun, hatta bu meseleleri anlamak kabiliyetinde bile olmadıklarını isbat ettiler. Proletaryat sınıfı siyasî tekemmülünün derecesinden ve mâlik oldukları şübe-i sanattan kat'en-nazar bütün işçi sınıflarını kendi dairesine alabilen geniş bir teşkilât vücuda getirdi. Öyle elâstik bir teşkilât ki; daima müteceddid, genişlenmeye, kendi dairesine yeni birçok tabakaları almaya, şehir ve köylerde sâ'y ve emekle geçinen bütün sınıflara kapılarını açmaya müsait ve hazır, işçi halkın kendi kendisini idare, kendi mücadelâtını devam ve ileride kuvve-i hükûmeti kendi eline alabilmesi için imtinâsız bir vasıta olan bu teşkilât bir hayli memleketlerde tecrübe edilmiş olup zamanımızda proletaryatın en büyük bir silâhı ve bu vâdideki fütuhatın en büyüğü addedilmektedir.

Proletaryat sınıfının kendini bilerek ve tanıyarak yaşadığı bütün memleketlerde asker, amele ve köylü vekilleri şûrâları teşkil olunmakta olup ileride dahi teşkil olunacaklardır. Bütün memleketlerdeki namuslu amele sınıflarının bugünkü en mühim meselesi şûrâların



(sovetlerin) kader ve itibarını yükseltmek ve onları burjuvazya hükümetinin idare makinesine mukabil tutmaktır. Amele sınıfı kendisini muharebenin, açlığın, sermayedarlar tahakkümünün, sabık sermayedeler <sup>hayatının</sup> ~~hiyanetinin~~ kendi arasına soktuğu tahallül ve tefessühten ancak şûrâlar (sovetler) vasıtasıyla kurtarabilecektir. İşçi halkın şûrâlar etrafında toplandığı bütün memleketlerde amele sınıfı ancak sovetler vasıtasıyla daha kolay ve daha muvakkak bir surette kuvve-i hükümeti kendi eline alabilecek ve hükümeti kendi eline aldıktan sonra şimdi Rusya'da olduğu gibi ancak şûrâlar vasıtasıyla memleket hayat-ı iktisadiyye ve medeniyyesinin bütün şubâtını idare edebilecektir. Çarizmden başlayarak en demokratik şekle varıncaya kadar mevcut olan cihangirî hükümetlerin yıkılmasıyla aynı zamanda vukûa gelmektedir.

(sonu var)

---

Nâşiri: Şark Halkları Komünist Teşkilâtının Merkez Bürosu  
 Yazarı: Türk Komünistler Şubesi.

---

TÜRKİYE SOSYAL İSTANBUL ARKİVLERİ